

ESTILS

PANTALLES AL CARRER
La ciutat xinesa de Chongqing ha inaugurat un carril per caminar amb el mòbil. REUTERS

Perill: vianants i conductors enganxats al mòbil

El RACC alerta del risc de 'whatsappejar' al volant, i un altre estudi certifica que la meitat dels usuaris de 'smartphone' han xocat alguna vegada caminant

sanció econòmica i la retirada de tres punts del carnet. Però aquestes sancions no desincentiven l'ús dels telèfons a la carretera. Segons dades del Servei Català de Trànsit (SCT), l'any passat es van sancionar 9.840 conductors que feien servir el telèfon al volant, una dada que contrasta amb els 5.283 multats l'any 2012. El 2011 la xifra era tres vegades superior, 15.912. Segons fonts conegudes, aquesta disparitat en les dades es podria explicar per una intensificació dels controls en un any determinat, però el SCT no ho ha volgut confirmar les xifres ni aportar-hi cap interpretació.

Conscients dels riscos

"Sancionar els comportaments de risc funciona perquè la gent no vol que la castiguin ni pagar multes, però no serveix per modelar el comportament", explica Francesc Núñez, sociòleg i director del màster en humanitats de la UOC. Llavors, perquè conduïm i *whatsappegem* al mateix temps si sabem que és perillós i sancionable? "Hi ha gent que viu molt de pressa i gent que arriba tard a un lloc i no vol deixar passar l'oportunitat de comunicar-ho encara que li suposi un risc. Això, quan no hi havia el mòbil, no es feia, però ara que hi ha l'oportunitat apareix la necessitat", afegeix el director de la Fundació RACC.

Lluís Puerto aposta per sofisticar la tecnologia i conscienciar els conductors dels riscos de les noves tecnologies. Avui dia el WhatsApp permet enviar un missatge de veu i, de fet, molts conductors utilitzen aquesta opció de l'aplicació mentre són al volant. Però Puerto reclama millorar i popularitzar les aplicacions que permetin transformar en text la veu. Núñez, per contra, sosté que els conductors són conscients del perill, però que malgrat això se senten empesos a respondre a una trucada o un *whatsapp* en plena ruta: "Sabem que és un risc, però en un moment donat som irresponsables. Les circumstàncies –les necessitats, els desitjos, la preocupació, les emocions– són molt fortes. La racionalitat no guia sempre el nostre comportament".

El RACC assegura que la durada mitjana d'una trucada al volant és d'un minut i mig. Què pot passar en aquest lapse de temps? "Si una conversa telefònica t'absorbeix pots estar mirant una cosa i no veure-la. El teu temps de reacció davant un problema augmenta", explica Puerto. El club automobilístic català subratlla que les distraccions provocades pels mòbils són de les més complexes: visuals, auditives, biomecàniques i cognitives. A més d'apartar les mans del volant i la mirada de la carretera i de no sentir l'ambient de la via, Puerto explica que en una trucada o

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Sucumbir a la temptació dels *bip, bip* dels telèfons intel·ligents és fàcil, fins i tot quan estem conduint o travessant un pas de vianants. De vegades, la fal·lera per aquestes petites pantalles acaba amb situacions hilarants, com ara persones que es fiquen dins d'una font o xoquen contra un fanal. Però en altres ocasions les conseqüències poden ser tràgiques. Aquest va ser el cas d'una noia californiana que va morir en xocar contra un camió després de fer-se un *selfie* mentre conduïa. Un estudi del RACC alertava ja el 2008 que circular parlant o escrivint missatges pel mòbil incrementava entre quatre i sis vegades el risc d'accident, i que manipular dispositius mòbils al volant era la distracció que més s'havia incrementat en l'última dècada.

Des de llavors, la situació ha empitjorat, segons explica a l'ARA el director tècnic de la Fundació RACC, Lluís Puerto: "El 2008 els telèfons intel·ligents i les aplicacions mòbils anaven en bolquers. Ara tothom en té. Abans, escriure un text es feia molt poc perquè era tremendament difícil amb les tecles dels mòbils tradicionals. Ara és fàcil i la gent s'hi atreueix". Conduir utilitzant un dispositiu mòbil pot comportar una

whatsappejant “el cervell pot viatjar cognitivament a un altre lloc”.

A més dels conductors de cotxe i de moto, tampoc els ciclistes i els vi-anants són immunes al magnetisme i el perill dels dispositius mòbils. Segons un estudi del centre de recerca Pew, el 53% dels usuaris de telèfons intel·ligents han tingut alguna topada: han xocat contra una persona o un objecte a la via o bé una altra persona amb mòbil ha xocat contra ells. La xifra puja al 70% per a la franja d'edat d'entre 18 i 24 anys. Per evitar aquests problemes, fa unes setmanes la ciutat xinesa de Chongqing va inaugurar un carril mòbil, és a dir, una mena de carril bici destinat als absorbits per la pantalla del telèfon. No és el primer lloc on passa. A Washington DC, *National Geographic* va voler fer un experiment sociològic i, amb el vistiplau de les autoritats, va pintar a terra un carril on s'hi llegia: “Passegeu amb el mòbil per aquest carril sota la vostra responsabilitat”.

Núñez descarta que aquests *carrils mòbil* arribin a casa nostra per-

Aplicacions per a la multiactivitat

Quan algú xoca contra un fanal mentre camina escrivint *whatsapp*, pot pensar que la solució és guardar el dispositiu a la butxaca. Però n'hi ha que no es poden resistir al magnetisme de les petites pantalles i troben a les botigues d'aplicacions el desllorigador per a aquest tipus de situacions. Eines com ara Walk and Text, Type N Walk o Safe Walk produeixen un efecte translúcid a la pantalla; l'usuari pot veure el que passa al carrer a través de la seva càmera i al mateix temps escriure missatges. Des del RACC, Lluís Puerto reclama que aquest grau de sofisticació s'apliqui també per fer la vida més fàcil als conductors i demana a la indústria aplicacions de qualitat que permetin traslladar a text el que la persona que està al volant digui en veu alta.

Accidents
Un 70% dels joves d'entre 18 i 24 anys han xocat caminant amb el mòbil

Distraccions i modes: còctel de risc

La memòria col·lectiva i YouTube comencen a estar farcida de fets còmics i tràgics que impliquen modes, distraccions i mòbils. Aquest estiu dues noies iranianes van acabar a l'hospital després d'intentar gravar amb el seu dispositiu un vídeo en què cantaven mentre conduïen. A Pennsilvània, una dona va caure a la font d'un centre comercial mentre caminava amb el mòbil, i a Austràlia, la policia va haver de rescatar una turista d'un moll a Melbourne. La noia s'havia precipitat a l'aigua revisant el seu mur de Facebook. Puerto i Núñez coincideixen a subratllar el poder de les modes amb el mòbil i també que el fet de buscar reconeixement davant d'altres porta sobretot els més joves a inclinar-se per comportaments de risc.

què assegura que no hi ha la mateixa densitat demogràfica que a la Xina i a més es tolera millor el fet de caminar badant. Però el cert és que el fet de passejar amb l'atenció segregada pel mòbil resulta un fenomen cada vegada més freqüent. I ja hi ha qui li ha posat nom: es coneix com a *dumbwalking* o *zombie-walking*. La universitat de Queensland n'ha estudiat les repercussions. Els acadèmics han constatat que la posició i el moviment mentre caminem i teclegem canvia, i també que anem més a poc a poc.

Si abans ens podíem passar la parada del metro estant a la lluna de València, ara les distraccions les popularitza el mòbil. Però el sociòleg de la UOC pronostica que ens hi acostumarem i serem capaços de repartir la nostra atenció entre la pantalla i el semàfor, les papereres o altres elements del carrer que trobem caminant. “Les tecnologies també modifiquen els nostres hàbits biològics i canvien les nostres maneres d'atendre, d'escoltar, de moure'ns i de mirar”, rebla Núñez. —